

დაავადებათა კონტროლის და
საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის
ეროვნული ცენტრი

2016 ივლისი N7 ტომი 20

ეპიდემიოლოგიური ბიულეტენი

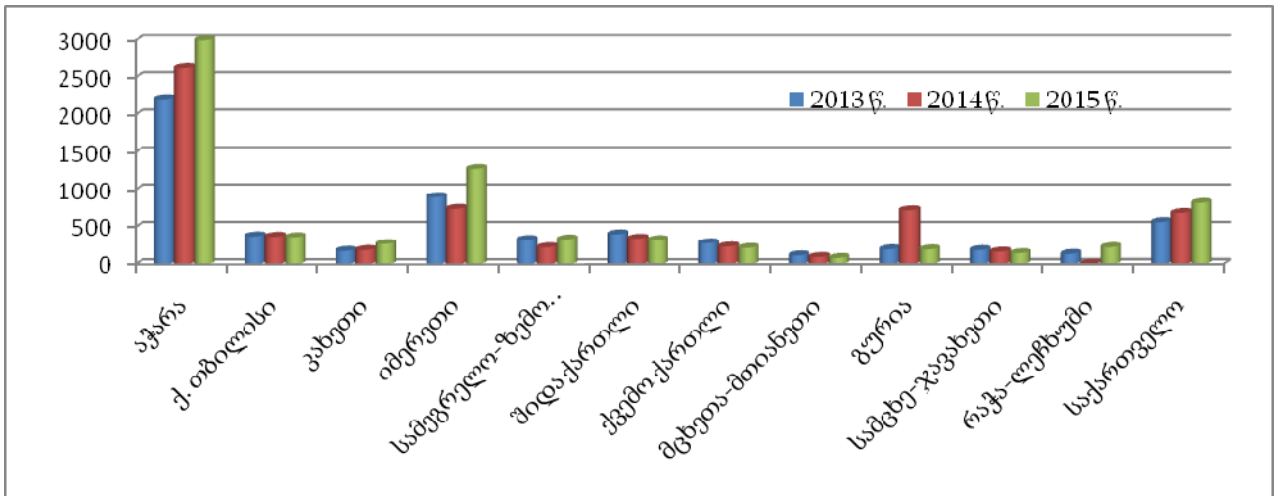
1. ნაწლავთა ინფექციები

ნაწლავთა ინფექციები

2013-2015 წლებში საქართველოში წლიურად ნაწლავთა ინფექციების დაახლოებით 27000 შემთხვევა დარეგისტრირდა, მათგან უდიდესი ნაწილი (95%) სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეებს უკავია.

2015 წელს საქართველოში აღირიცხა ამ დაავადებების 30501 შემთხვევა (ინციდენტობა 817,8), 20 %-ით მეტი, ვიდრე გასულ 2014 წელს – 25480 შემთხვევა (ინციდენტობა 683,2).

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების ინციდენტობა მხარეების მიხედვით

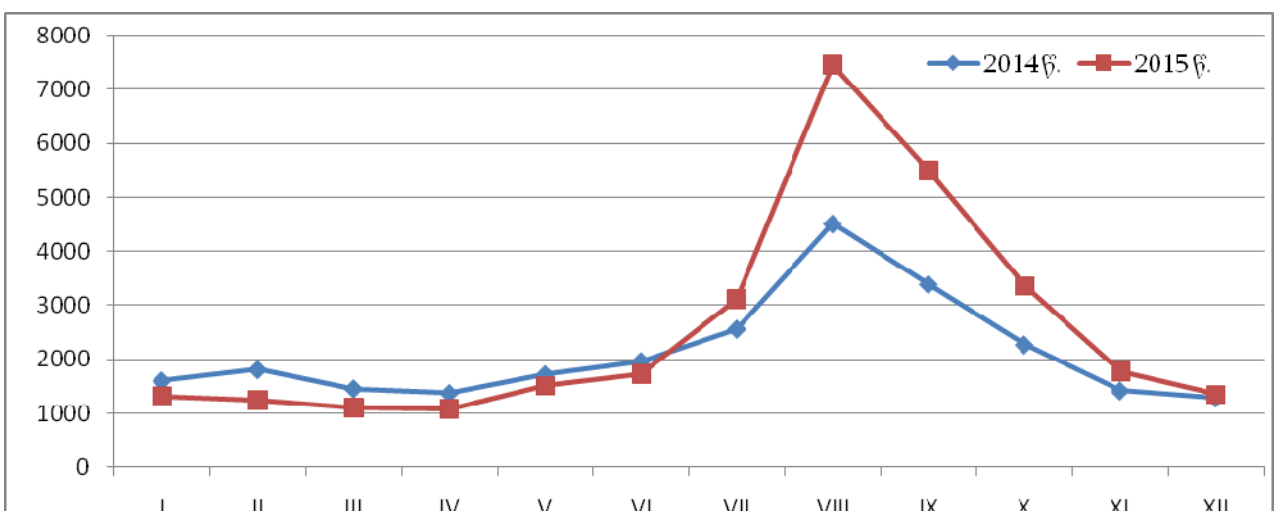

სურათი 1.

სტატისტიკური მონაცემების თანახმად, 2015 წელს აჭარაში დაფიქსირდა 47%-ით მეტი შემთხვევა ხოლო იმერეთში 31%-ით მეტი წინა 2014 წელთან შედარებით.

აჭარაში შემთხვევათა განსაკუთრებული მატება აღინიშნება საკურორტო სეზონის თვეებში (ივნისი-სექტემბერი), შემთხვევათა 55-60%; ხოლო იმერეთში ინციდენტობის მაღალი მაჩვენებელი სპორადული შემთხვევების მატებითაა განპირობებული.

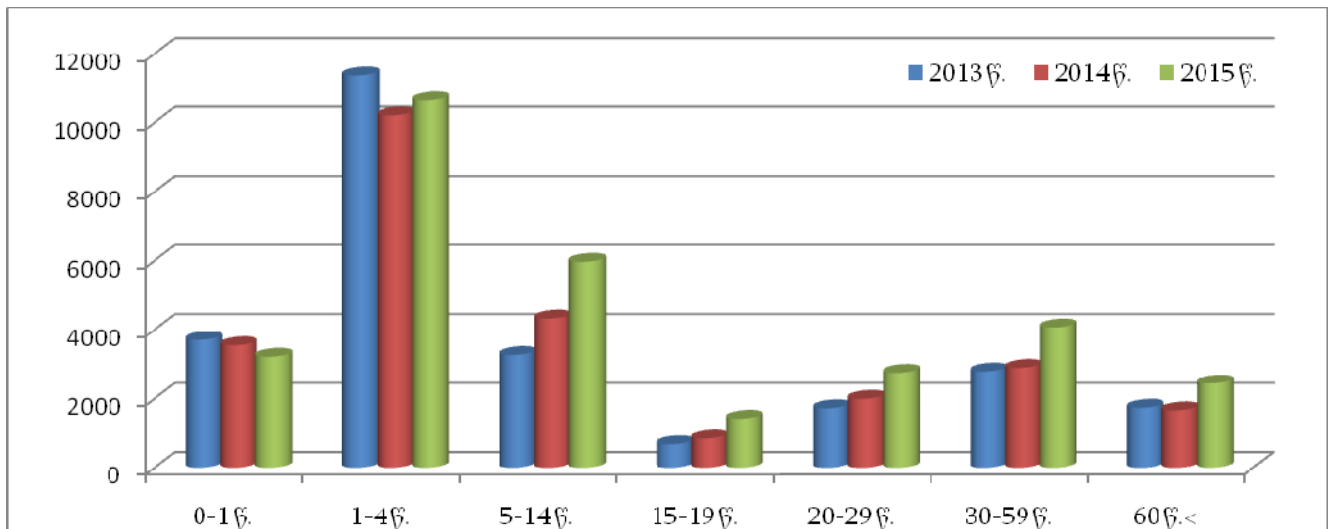
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების შემთხვევათა განაწილება თვეების მიხედვით

სურათი 2.

დაავადების შემთხვევათა მატება იწყება თბილი პერიოდის დადგომისთანავე, რაც ტიპურად დამახასიათებელია დიარეით მიმდინარე დაავადებებისათვის. ზაფხულის სეზონზე მოდის შემთხვევათა 60%, ინციდენტობა პიკს აღწევს აგვისტოს თვეში.

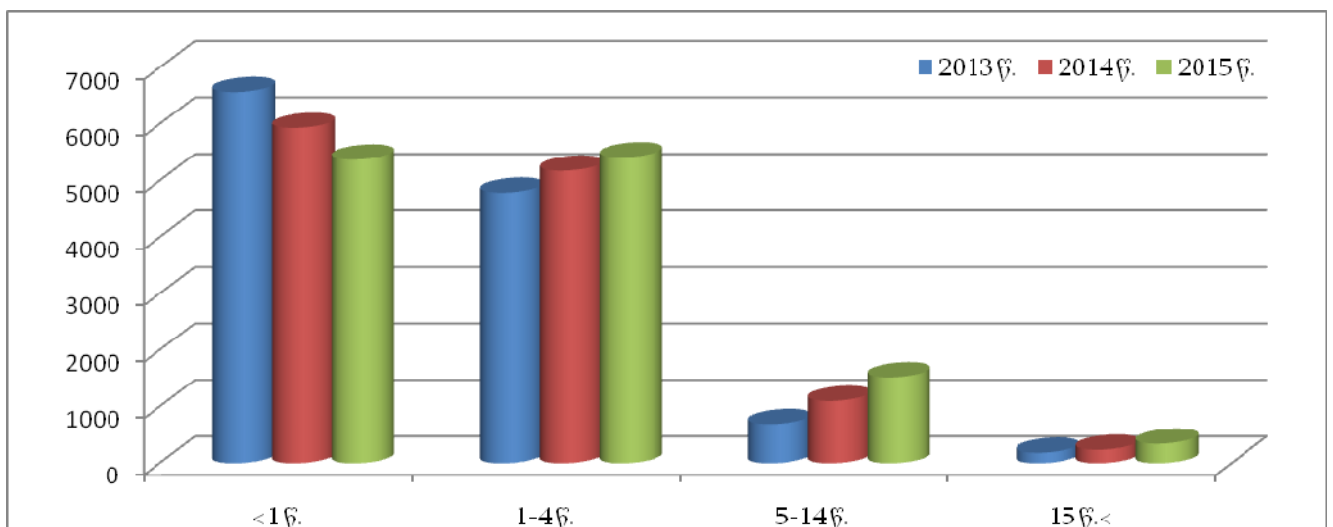
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეები ასაკობრივი ჯგუფის მიხედვით

სურათი 3.

როგორც დიაგრამიდან ჩანს მიმდინარე წელს, წინა წელთან შედარებით, 0-1 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში შემთხვევათა კლება აღინიშნება, ხოლო სხვა დანარჩენ ასაკობრივ ჯგუფებში ადგილი აქვს შემთხვევათა მატებას; განსაკუთრებით 5-14 წლამდე ასაკობრივ ჯგუფში 38 %-ით მეტია, 30-59 წლამდე - 41%-ით მეტი.

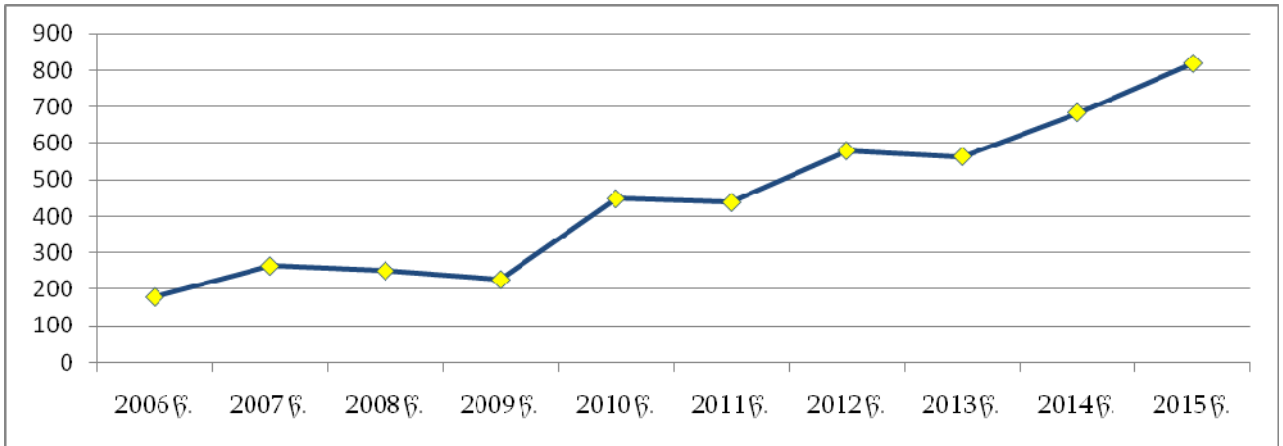
სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების ასაკობრივი ინციდენტობის შედარება

სურათი 4.

საანგარიშო პერიოდში, გასულ წელთან შედარებით, ინციდენტობის უმნიშვნელო კლება გამოიკვეთა 0-1 წლის ასაკში, მატებაა სხვა ასაკობრივ ჯგუფებში.

სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეების ინციდენტობის დინამიკა 2006-2015 წწ.

სურათი 5.

სტატისტიკური მონაცემების თანახმად, 2006-2010 წლებში სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეით მიმდინარე დაავადებების შემთხვევათა რაოდენობა ინარჩუნებდა სტაბილურობას, 2010 წლიდან იკვეთება მატების ტენდენცია. ამ წელს შემთხვევათა მატება ძირითადად აჭარაში გამოიკვეთა, სადაც წინა წელთან შედარებით შემთხვევათა რაოდენობა გაიზარდა 2,5-ჯერ (174%-ით). ასეთი მაღალი მაჩვენებელი ძირითადად განპირობებული იყო ერთეული შემთხვევების მატებით, შემთხვევათა განსაკუთრებული მატება აღინიშნა საკურორტო სეზონის თვეებში (ივნისი-სექტემბერი), 2012 წლიდან შემთხვევათა მატება სავარაუდოდ გამოწვეული სამედიცინო სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოებისა და მიწოდების წესში შეტანილი ცვლილების საფუძველზე (23 მაისი 2012წ. ბრძანება 01–27/ნ). გარდა ამისა, ბოლო ორი წლის განმავლობაში საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის (01.07.2013 წ.) ამოქმედებამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი დიარეით მიმდინარე დაავადებულთა მიმართვიანობის გაზრდას და მკურნალობას, რაც თავის მხრივ აისახა სამედიცინო სტატისტიკის მაჩვენებელზეც.

2015 წელს, ისევე როგორც წინა წლებში, ნაწლავთა ინფექციების შემთხვევების უდიდესი ნაწილი დაუდგენელი ეტიოლოგიისაა, ბავშვთა კონტინგენტში დაავადებათა გავრცელება საშუალოდ 65%-ია. დაავადებათა საერთო რაოდენობაში ბავშვთა კონტინგენტის მაღალი წილი,

შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ განპირობებულია ამ ასაკში მიმდებლობის მეტი რისკით. გარდა ამისა, გარკვეულ როლს თამაშობს ექიმთან მიმართვიანობის ფაქტორიც.

ნაწლავთა ინფექციების მაღალი მაჩვენებლების ფონზე, დადასტურებული ეტიოლოგიის დიარეული დაავადებები რეგისტრირდება მცირე რაოდენობით-შიგელოზი (3%), სალმონელოზი (1%).

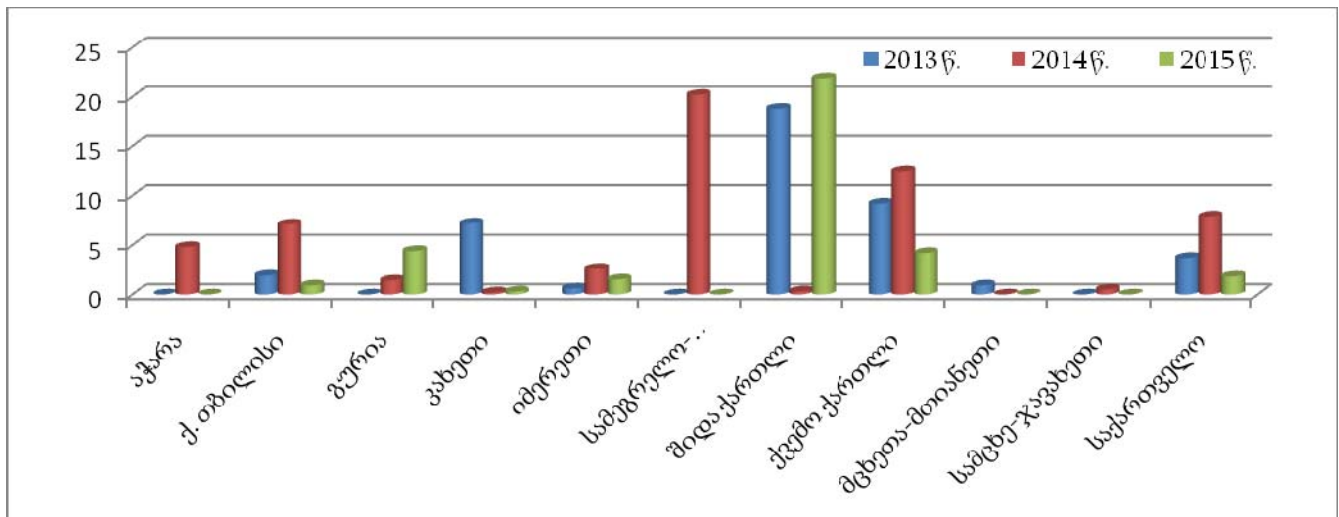
მუცლის ტიფი და პარატიფები

საქართველოში მუცლის ტიფითა და პარატიფებით დაავადების შემთხვევები ბოლო 11 წლის განმავლობაში არ აღრიცხულა.

სალმონელოზი

2015 წელს საქართველოში აღირიცხა სალმონელოზების 100 შემთხვევა (ინციდენტობა 2,7), 66 %-ით ნაკლები, ვიდრე გასულ 2014 წელს (295 შემთხვევა, ინციდენტობა 7,9).

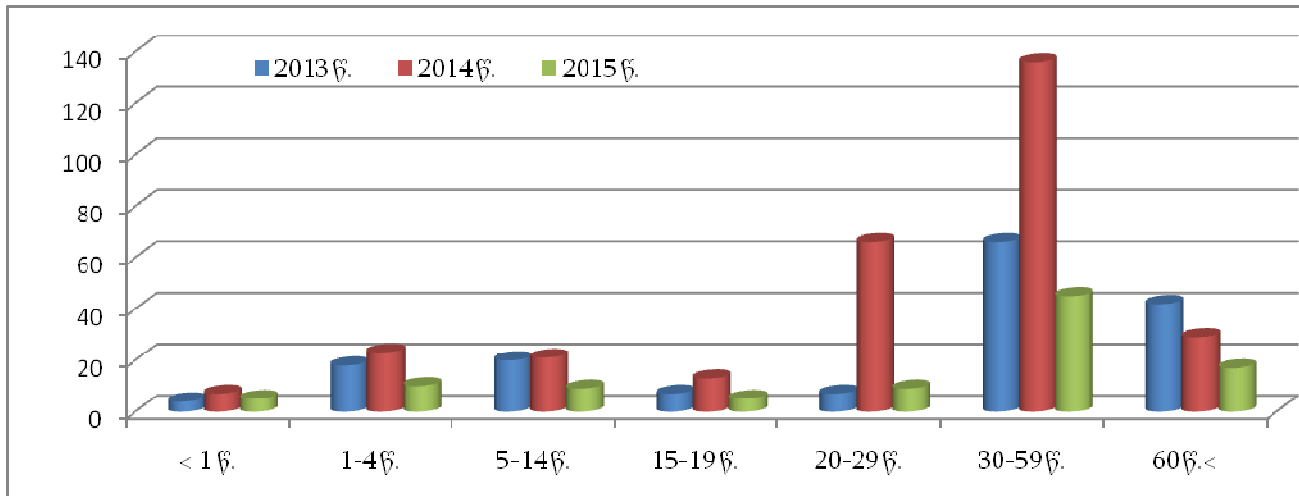
ინციდენტობა მხარეების მიხედვით 2013-2015 წწ.

სურათი 1.

სტატისტიკური მონაცემების თანახმად, 2015 წელს საერთოდ არ აღრიცხულა დაავადების შემთხვევები აჭარის, რაჭა-ლეჩხუმის, სამცხე-ჯავახეთის, მცხეთა-მთიანეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარეებში. ერთეული შემთხვევები დაფიქსირდა იმერეთსა და კახეთში. ინციდენტობის მაღალი მაჩვენებელი კი (ეროვნულ მაჩვენებელთან შედარებით) დაფიქსირდა შიდა ქართლში (9,8), გურიაში (4,4) და ქვემო ქართლში (4,2).

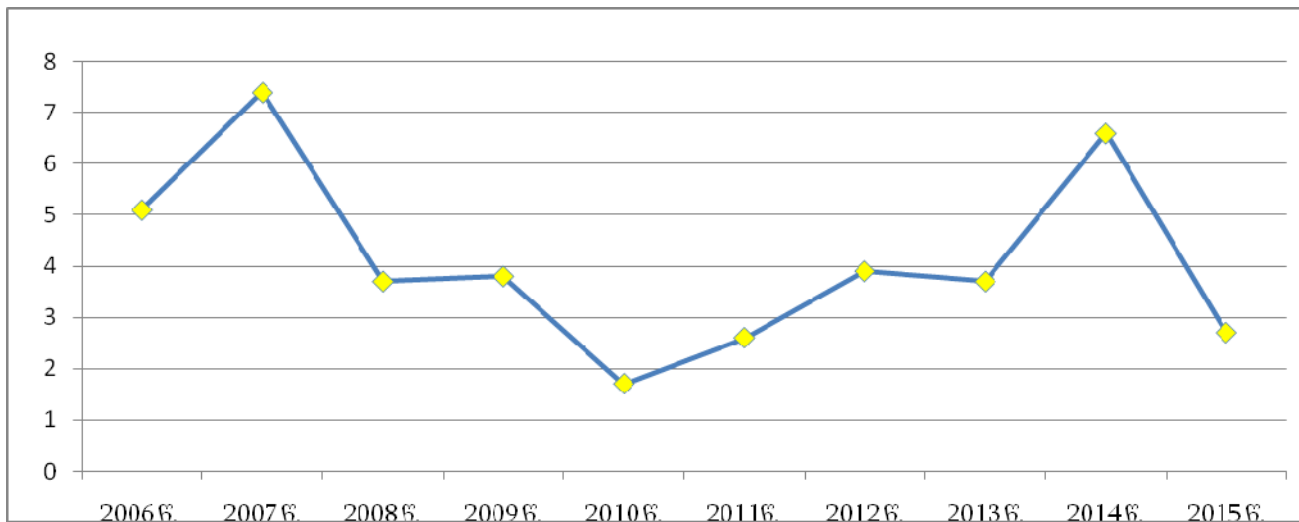
სალმონელოზების ასაკობრივი განაწილება

სურათი 2.

საანგარიშო წელს, 2013 წელთან შედარებით, სალმონელოზური ინფექციის შემთხვევათა მატება გამოიკვეთა ძირითადად მოზრდილ მოსახლეობაში (20 წლის ასაკს ზემოთ), რაც ეპიდაფეთქებებში მათი მაღალი დაზიანებით აიხსნება.

სალმონელოზის დინამიკა 2006-2015 წწ.

სურათი 3.

როგორც გრაფიკიდან ჩანს, ქვეყანაში გასული ათწლეულის განმავლობაში სალმონელოზური ინფექციების დინამიკა პრაქტიკულად არასტაბილურია. შემთხვევის განსაზღვრებიდან გამომდინარე, ეპიდზედამხედველობის სისტემაში სალმონელოზის ერთეული შემთხვევები ლაბორატორიული (აფეთქებების დროს ლაბორატორიული /ეპიდემიოლოგიური) დადასტურების შემდეგ რეგისტრირდება. გამომდინარე აქედან, სალმონელოზი აღირიცხება მხოლოდ იმ ქალაქებსა და

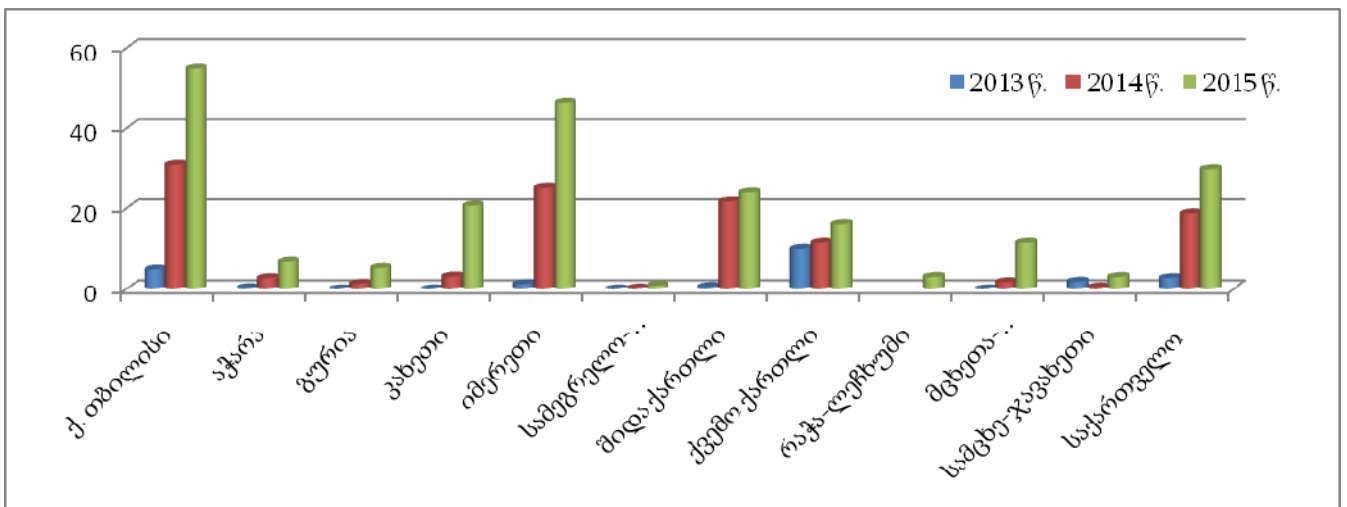
რაიონებში, სადაც ფუნქციონირებს ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორიები. სავარაუდოა სალმონელოზის ბევრი შემთხვევა რეგისტრირდება როგორც სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეა. შემთხვევათა რაოდენობის შესამჩნევი მატება (2006, 2007, 2009, 2012, 2013, 2014 წლებში) ძირითადად ეპიდემიოლოგიის ხარჯზე მოდის, რომელთა ბაქტერიოლოგიური კვლევა დეკლარაციის ლაბორატორიულ ბაზაზე ხორციელდებოდა.

შიგელოზი (ბაქტერიული დიზენტერია)

2015 წელს საქართველოში აღირიცხა შიგელოზის 1158 შემთხვევა (ინციდენტობა 31,0), 65 %-ით მეტი, ვიდრე გასულ 2014 წელს.

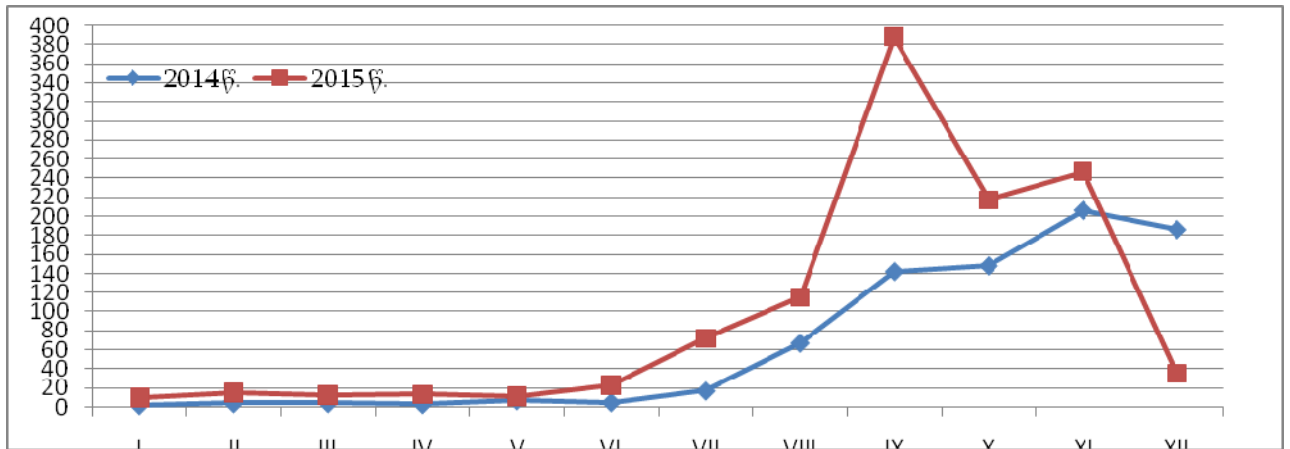
შიგელოზის ინციდენტობის განაწილება მხარეების მიხედვით

სურათი 1.

სტატისტიკური მონაცემების თანახმად, 2015 წელს გამოიკვეთა შიგელოზის ერთეული შემთხვევების მატება. შემთხვევათა გამოვლენასა და რეგისტრაციაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა თანამშრომლობის ხელშეკრულება საქართველოს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრსა და აშშ დაავადებათა კონტროლის და პრევენციის ცენტრების (ჯორჯია, აშშ) დაავადებათა გლობალური გამოვლენის რეგიონალურ ცენტრს შორის პროექტის 1U19GH000963-03 (GDD) - “დიარეულ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობა” ფარგლებში შესრულებულმა აქტივობებმა. რის შედეგადაც საანგარიშო პერიოდის 5 თვეში (ივლისი-ნოემბერი) აჭარაში, იმერეთსა და შიდა ქართლში გამოვლინდა შიგელოზის 105 შემთხვევა.

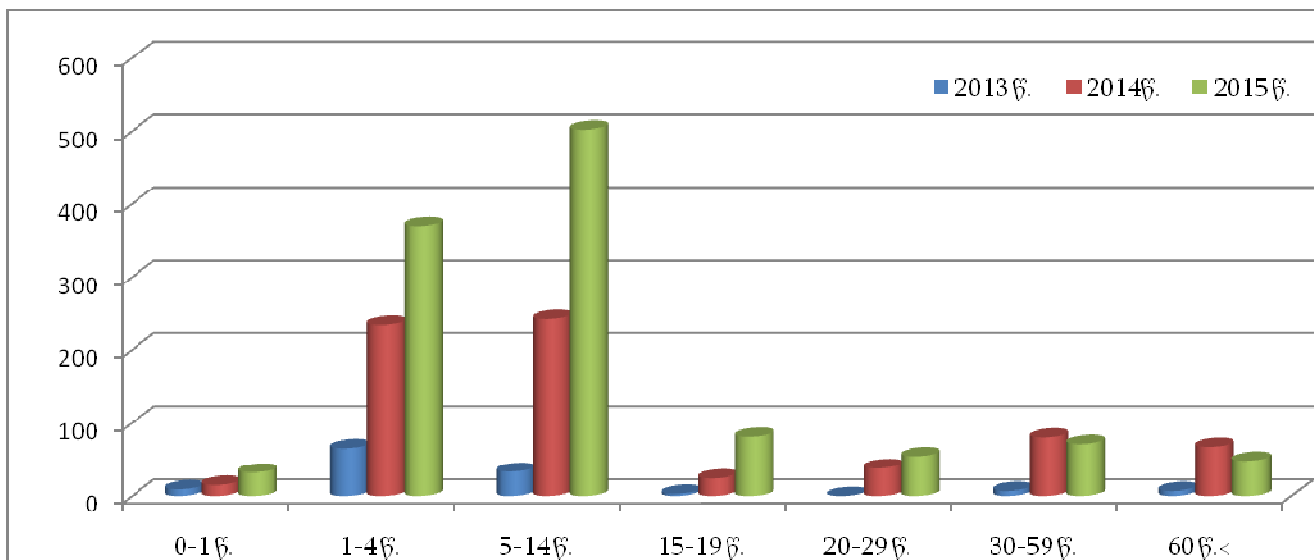
შიგელოზის შემთხვევების განაწილება თვეების მიხედვით

სურათი 2.

თვეების მიხედვით დაავადების შემთხვევათა განაწილებით გამოიხატა ამ დაავადებისათვის დამახასიათებელი სეზონობა, სექტემბერსა და ნოემბერში შემთხვევათა მკვეთრი მატება ამ თვეებში დაფიქსირებულ აფეთქებებზე მოდის.

შიგელოზის შემთხვევათა ასაკობრივი განაწილება

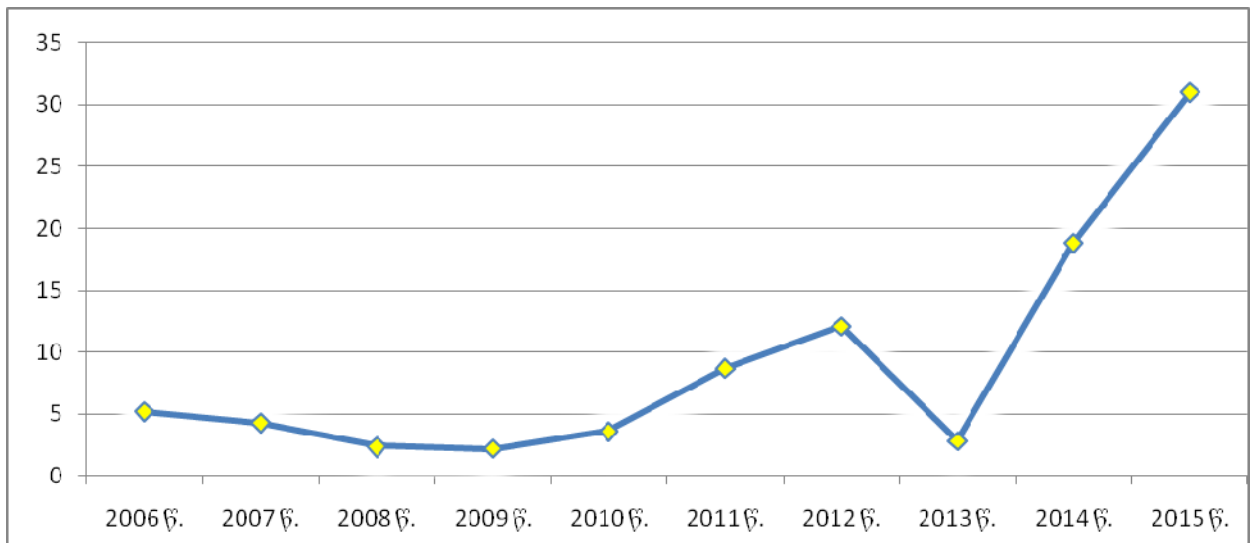
სურათი 3.

სტატისტიკური მონაცემების თანახმად, საანგარიშო წელს, 2014 წელთან შედარებით, შემთხვევათა მკვეთრი მატება აღინიშნება ბავშვთა ასაკობრივ ჯგუფებში. მატება 0-14 წლის ასაკობრივ ჯგუფში წინა წელთან შედარებით არის 83

%-ით. განსაკუთრებით მატება გამოიკვეთა 5-14 წლის ასაკობრივ ჯგუფში (107 %-ით).

სულ რეგისტრირებული 1158 შემთხვევიდან დიდი წილი მოდის 0-14 წლის ასაკობრივ ჯგუფზე - 904 შემთხვევა (78%).

შიგელოზის ინციდენტობის დინამიკა 2006-2015 წწ.

სურათი 4.

შიგელოზის ინციდენტობა ბოლო 10 წლის განმავლობაში არასტაბილურია და 2011, 2012, 2014 და 2015 წლებში მკვეთრი ავადობის პიკები ეპიდ აფეთქებათა დროს გამოვლენილი შემთხვევების შედეგია.

რეზიუმე: ნაწლავთა ინფექციების გამომწვევთა ეტიოლოგიის შესწავლისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბაქტერიოლოგიური ლაბორატორიების გაძლიერებას. მნიშვნელოვანია, დიარეით მიმდინარე დაავადებების ყველა შემთხვევის სათანადო ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება, რათა მოხდეს დაავადების გამომწვევის იდენტიფიცირება, წინააღმდეგ შემთხვევაში ნაწლავთა ინფექციების უმეტესი ნაწილი რჩება კვლევის გარეშე და შესაბამისად რეგისტრირდება როგორც სავარაუდო ინფექციური წარმოშობის დიარეა (დაუდგენელი ეტიოლოგიის დიარეა). ნაწლავთა ინფექციებზე სრულფასოვანი კონტროლის განხორციელების უმნიშვნელოვანეს მომენტს წარმოადგენს საკვები პროდუქტების და სასმელი წყლის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

Resume: Strengthening of bacteriological laboratories and all the appropriate laboratory tests for identification of causative agents (etiologic factors), has crucial importance, otherwise major part of intestinal infections may remain without being registred, as a possible cause of undetected diarrheal disease.

For the full control of GI tract infections, the most important is food and drinking water safety.

მასალა ეპიდ ბიულეტენისთვის მოამზადა დკსჯ ცენტრის ნოზოკომიური, აღმოცენებადი, წყლით და საკვებით გადაცემადი დაავადებების და პარაზიტოლოგიის სამმართველოს უფროსმა სპციალისტმა: მარინა ლაშქარავილმა.

ეპიდემიოლოგიური ბიულეტენი“ წარმოადგენს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის პუბლიკაციას.

ბიულეტენში გამოქვეყნებული მონაცემები ემყარება დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ხელთ არსებულ მასალებს. გამომცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, ბიულეტენში მასალის გამოქვეყნების ჩათვლით, მიმართეთ „ეპიდემიოლოგიური ბიულეტენის“ რედაქციას მისამართზე: თბილისი, ასათიანის 9, დაავადებათა კონტროლის და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი. „ეპიდემიოლოგიური ბიულეტენი“ წარმოადგენს საზოგადოებრივ საკუთრებას. გამოყენებული მასალებით სარგებლობისა და მათი რეპროდუქციისთვის სპეციალური ნებართვა საჭირო არ არის, მაგრამ სასურველია მონაცემების წყაროს მოხსენიება.

.....

სარედაქციო კოლეგია:

- ი. ზედგენიძე - მენეჯერ-რედაქტორი
- გ. კაციტაძე - რედაქტორი
- პ. იმნაძე
- ლ. სტურუა
- ხ. ზახაშვილი
- შ. ცანავა
- მ. ცინცაძე

Epidemiology Bulletin

National Center for Disease
Control and Public Health

Ministry of Labour, Health
And Social Affairs of Georgia

2016 / Vol. 20 N7